

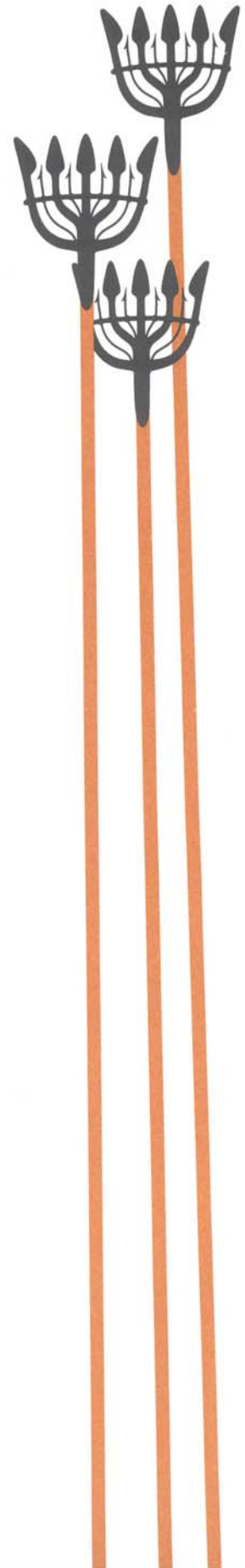
Trummenäs

Ramdala socken, Karlskrona kommun

Särskild utredning

Blekinge museum rapport 2006:2
Mikael Henriksson

Bakgrund

Inför ett förestående nedläggande av VA-ledning mellan Lösen och Trummenäs (se fig.1) fick Blekinge museum i uppdrag att genomföra särskild utredning för del av exploateringssträckan (Lst Dnr 431-4841-04). Läns museets arbete utfördes av antikvarie Mikael Henriksson, och föreliggande avrapportering utgör den sista fasen av ärendets antikvariska hantering. Den särskilda utredningen, omfattande 3,5 dagsverken, har i sin helhet bekostats av Länsstyrelsen.

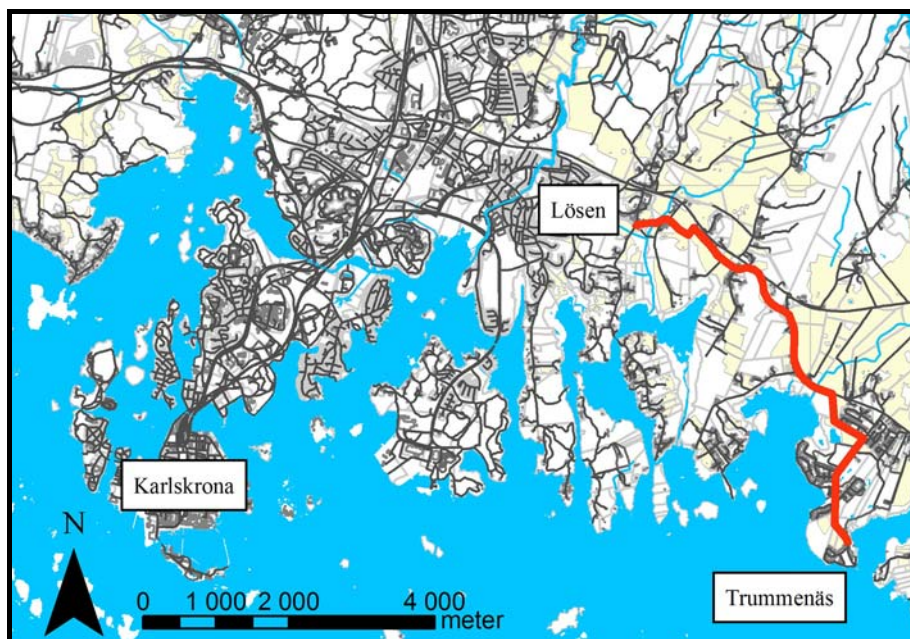

Fig.1 – VA-ledningens sträckning i förhållande till Karlskrona tätort.

Topografi och kulturhistoria

Trummenäset är beläget fågelvägen drygt åtta km rakt öster om Karlskrona tätort. Området utgörs av en mot SO utstickande halvö i den inre delen av Blekinge östra skärgård. Terrängen ligger på en nivå omkring 10 m ö h, i en svag sluttning ner mot NO och inloppet till Runstensfjärden. Markområdet har i historisk tid brukats intensivt som åker ända in i nutid. I övrigt präglas närmiljön till stor del av friluftslivet inte minst genom ett sommarstugeområde, etablerat på 1960-talet, samt en golfbana från 1990-talet. Bland fornlämningsbeståndet för Trummenäsområdet kan nämnas enstaka gravar från brons- och järnålder i en näraliggande, skogbevuxen terräng i V och SV. Ett registrerat

gravfält, RAÄ 25 i Ramdala socken, finns ca 200 meter rakt S om utredningsområdet. Förekomst av koleragravar, urnegravar samt lösfynd i form av artefakter av bergart och flinta har även påträffats på olika punkter i närområdet.

Fig.2 – Överblicksbild av schaktning, fotografi taget i SO riktning.

Utredningens genomförande

Länsmuseet genomförde 2004-09-03 en fältbesiktning av den planerade VA-ledningens sträckning. I samband med detta tillfälle kunde det konstateras att exploateringen berörde ett antal platser med viss antikvarisk potential. I samråd med exploitören PEAB och länsstyrelsen prioriterades dock slutligen åkermarken längst ned på Trummenäset, och det beslutades att länsmuseum skulle övervaka de förestående grävningarna inom detta område. Fältarbetet genomfördes sedan i form av schaktning med grävmaskin under ledning av Blekinge museums arkeolog. Parallellt med den befintliga bilvägen drogs ett ca 260 m långt och 1,6 m brett schakt i SO riktning (bilaga 1). Schaktets placering överensstämde med den planerade ledningens sträckning på platsen. I samband med grävningarna samlades representativa fynd in och fotodokumentation skedde fortlöpande med digitalkamera.

Resultat och diskussion

Matjordens tjocklek varierade mellan 0,25 och 0,35 m och uppgick ställvis till maximalt 0,5 m. Härunder vidtog en brun- till brungul moränsand med inslag av upp till 0,10 – 0,20 m stora stenar och enstaka stenblock. Inga lager eller säkra anläggningsspår påträffades vid schaktningen, men recenta störningar i form av dräneringar och stenlyft kunde observeras.

Samtliga insamlade fynd påträffades som lösfynd i samband med schaktningsarbetet. Fyndmaterialet utgjordes av omkring ett dussin bearbetade stycken av främst Kristianstadsflinta. Därtill kom typisk eftermedeltida keramik och porslin samt ett fåtal fragment av bearbetad kvarts och bergart. Även ett ca 2 mm brett, bandformigt och något ihoprullat bronsföremål av okänd ålder tillvaratogs under schaktningen. Det enda någorlunda daterbara fyndet utgjordes av en fragmentarisk tjocknackig yxa av sydvästs-kånska flinta, vilken sannolikt hör hemma i det andra årtusendet f.Kr.

Utifrån utredningens resultat kan förhistoriska, mänskliga aktiviteter på platsen sägas vara indirekt påvisbara genom det insamlade lösfyndsmaterialet. Sannolikt härrör detta i huvudsak från stenålderns yngre del. Det kan inte uteslutas att mer omfattande boplatsspår kan framkomma vid fortsatt exploatering av området, varför ytterligare arkeologiska insatser bör komma till stånd inför den fortsatta planläggningen av Trummenäs udde.

Fig.3 – Fragmentarisk flintyxa, påträffad vid grävningens arbetena.

Figurförteckning

Fig.1 – VA-ledningens sträckning i förhållande till Karlskrona tätort.

Fig.2 – Schaktning för VA-ledning. Fotografi taget mot SO.

Fig.3 – Fyndfotografi av påträffat flintyxfragment.

Bilagor

Bilaga 1 – Sökschaktet i förhållande till VA-ledningens sträckning samt kringliggande fornlämningar.

Källor

Otryckta källor

Fornlämningsregistret

Diverse rapporter i Blekinge museums arkiv.

Administrativa uppgifter

Länsstyrelsens dnr: 431-4841-04

Blekinge museum dnr: 100-0064-05

Undersökningstid: 2005-08-16 - 2005-08-17

Personal: Mikael Henriksson

Läge: Fastighetskartan, blad 3F 5j Ramdala

Koordinatsystem: Plan 2,5 gon W Blekinge 10.

Koordinater för undersökningsytans sydvästra hörn: x: 6225128 y: 1495490

Dokumentation: Mätdata och 14 digitala fotografier förvaras i Blekinge museum.

Fynd: Blm 26155

Kartanvändning: ©LMV, Gävle, 2006 resp. ©LMV 2006. Ur Historiska Kartor™

